

114 Het Sliedrechts dialect

(Publicatie van de Oudheidkundige Vereniging "Sliedrecht")

Fruit

't Fruit wat we thuis vroeger kregen bestong vernaomelijk uit appeltjies en peerties. In de pluktijd kwamme ze mit karre vol langs d'n dijk. 't Was lang niet aaltijd eerste soort. Veul wurmsteke en soms zô zuur as een krenge. D'n buurman zou zegge: "Je smoel vringt 'r van bij mekaor". Maor ze wazze gojekôp en de mense keke toe nie zô naauw. Moeder koch wel 's een hêêle kist tegelijk, dan wazze ze nog gojekôper. Dan atte we d'r wel meer van, dus zôveul haolde dat dan ok niet uit. Meestal wier d'r dan ok mor gewoon een 'vijfkop' gekocht. Bij d'n bakker kò-je appeltjies laete drôoge op d'n ove, dan kwam de kwaolitaait d'r ok nie zô aarg op aan. De man die langs d'n dijk kwam, had nooit kokers bij 'm, dat kon d'r blijkbaar niet af. Je mos zelf aaltijd voor een schaoltjie of een emmertie zurge.

Dr wier voor de winter ok wel 's een kissie stoofpeerties opgedaen. Dat wazze 'giessewildemanne' of klaaipeerties. Mit pruime kwamme ze ok vente. Moeder koch mêestal krôôsies, die wazze klaaier en dêelde beterder uit. Ze wazze geweunlijk ok minder zuur. Wikj zelf hadde een paor bômpies mit aalebaaie en krisdoorns. As ze nog lang niet rijp wazze begonnen we d'r al aan. Op d'n akker had vaoder een beddechie mit aerebeeze. De korsetijd was voor ons aaltijd een bietjie spannend.

Vaoder had in de Betuwe een ome en een tante weune en zô lang die mense leefde, stuurde ze ons in die tijd een bennechie korse. 't Waze spesiejaole bennechies, waer zô 'n twêe en 'n haalve kilo in gong. In de Betuwe noemde ze dat een hoenderik. 'k Goôf dà 'k laeter nooit van vâ-me leve zukke lekkere korse gegete hêt. In de vekansie gonge me d'r wel 's naer toe, dan namme we gelijk 't leege bennechie weer mee trug. Korse hadde ze dan niet meer, maor wel een bôôm mit zoete appele. Ze noemde ze 'bloemee' en wij mor snubbeke, onder dien bôôm of t'r niet afgevaale wazze.

De mêeste appelesoorte uit die tijd bestaon denk ik, nie meer. 'k Weet nog van sterappeltjies en bellefleure. Goudrenette zijn d'r nou nog wel. Die lagge vroeger op zolder en as ze dan een bietjie ginge rimpele, dan vong 'k ze zô lekker, dà 'k 'r amper af kon blijve. 's Winters stakke we wel parties van appeltjies op een braainaeld en pofte ze in 't vuur van de kachel of we leeje ze in d'n ove van 't fernuis, dan wiere ze deur en deur zacht. Druive wazze veuls te duur, die wazze allêen voor zieke mense.

Manderijntjies wazze d'r 's winters wel 's en op 't Korsfêest van 't zondasschool kreeg-ie een hêêle grôte sinasappel. De schil van die appelesien perbeerde we zô hêel mogelijk te houwe, daer sneeje we mit een aerepelschilmessie mooie feguurties van. Aal 't fruit dat uit 't buiteland kwam was aarg duur, dus dat kreeg-ie mor mondjiesmaet. Toe 'k 's wou wete waer de klaaie kaander vandaen komme, zee moeder dat die in Spanje aan de appelesienebôome groeide en dat ome Aorie mijn meegebracht had uit Valenciao. Aagelijk stam ik dus af van appelesiene. Vandaer zeker dà 'k ze nog aaltijd zô graeg lust!

Hartelijk dank voor deze inzending.

